

Dosarul nr. 2r-354/2023
2-22095845-01-2r-07082023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (A. Donos)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Mariana Pitic
Ion Malaniciuc

examinând recursul declarat de Sonici Anna,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Annei Sonici, Anton Sonici privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 30 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Sonici Ana, pe motiv că nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2022, SA „Cet-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Annei Sonici și a lui Anton Sonici cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 02 august 2022, Anna Sonici a depus cerere reconvențională împotriva SA „Cet-Nord” cu privire la anularea datoriei pentru energia termică la situația din anul 2015.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admis renunțul SA „Cet-Nord” în partea pretențiilor împotriva lui Anton Sonici.

S-a încetat procesul în capătul de cerere împotriva lui Anton Sonici, în cauza civilă depusă de SA „Cet-Nord” împotriva Annei Sonici și a lui Anton Sonici cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Cet-Nord”.

S-a încasat de la Anna Sonici, în beneficiul SA „Cet-Nord”, datoria pentru energia termică pentru perioada 01 octombrie 2020-01 aprilie 2022 în sumă de 9 732,78 de lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în sumă de 291,98 de lei.

La 20 ianuarie 2023, Anna Sonici a declarat apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 26 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului, s-a acordat apelantei termen până la 26 iunie 2023, ora 17:00, pentru lichidarea neajunsurilor și anume: prezentarea copiei apelului cu anexe pentru toți participanții la proces, prezentarea traducerii apelului în limba de stat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 219 de lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel.

S-a explicat apelantei că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 30 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelantei Anna Sonici apelul declarat împotriva hotărârii din 23 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, pe motiv că nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 19 iulie 2023, Anna Sonici a depus recurs împotriva încheierii din 30 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Sonici Anna urmează a fi restituită din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) lit. b1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1).

Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată că cererea de recurs depusă de Anna Sonici împotriva încheierii din 30 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți este redactată în limba rusă.

La capitolul dat Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească statuează că, procedura judiciară se desfășoară în limba de stat – limba română.

Totodată, în conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Așadar, principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă, impune ca judecarea cauzelor civile să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, inter alia de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Având în vedere că discuțiile referitoare la accesul la justiție urmează a fi purtate în sfera legislației procesuale ca lege specială, este inadmisibilă punerea pe rol a unei cereri de recurs redactate într-o limbă străină.

Acest deziderat se aliniază și practicii constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care în cauza *Ivanova vs Finlanda* (decizia din 29 mai 2002), a statuat cu titlu de principiu că, regulile privind limba în care trebuie redactate contestațiile sunt concepute, fără îndoială, pentru a asigura administrarea corespunzătoare a justiției și respectarea certitudinii juridice, iar orice persoană este liberă să introducă acțiuni în instanță atât timp cât acestea vor fi formulate în limba de procedură în care urmează a fi desfășurată examinarea cauzei.

În aceste condiții, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs în Secțiunea 1 este redactată într-o altă limbă decât limba română, este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs. Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba română, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba română.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Anna Sonici este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească, art. 24 alin. (1), art. 269-270, art. 426 alin. (1) lit. b1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie cererea de recurs depusă de Anna Sonici împotriva încheierii din 30 iunie 2023 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Annei Sonici, Anton Sonici privind încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc